

Podatki i księgowość

ORZECZNICTWO TK

kancelarie rp

Czy Trybunał dał znak do zmiany

Sam fakt posiadania gruntów, budynków lub budowli przez przedsiębiorcę nie może automatycznie przesądzać o ich związku z prowadzoną działalnością gospodarczą na potrzeby podatku od nieruchomości.

SZYMON CHYRA

Podatek od nieruchomości jest jedną ze znaczących pozycji kosztowych w budżecie każdego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w Polsce. Stanowi niemal jedną piątą dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, ustępując pod tym względem jedynie wpływom z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (na podstawie: „Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2019”, Warszawa 2020).

O czym należy pamiętać

Kwestię opodatkowania gruntów, budynków i budowli podatkiem od nieruchomości reguluje ustawa z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (dalej: upol). Regulacje te w zakresie przedmiotu opodatkowania, podstawy opodatkowania czy zwolnień od podatku powodują wiele wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie sądów administracyjnych. Mnogość stanów faktycznych, w ramach których dochodzi do opodatkowania, powoduje przy tym, że w podobnych sytuacjach sądy administracyjne wydają diametralnie różne rozstrzygnięcia.

Każdy podatnik podatku od nieruchomości narażony jest na ryzyko związane z niejednołitą interpretacją przepisów lub brakiem świadomości co do obowiązku opodatkowania danego gruntu, budynku lub budowli. Z drugiej strony, jest to również szansa na odczuwalną oszczędność podatkową w sytuacjach, gdy weryfikacja deklarowanej wysokości podatku od nieruchomości

okaże się za wysoka. Podatnicy muszą zatem pamiętać o dwóch kwestiach dotyczących daniny od nieruchomości (chcąc deklarować wysokość tego podatku w prawidłowej wysokości):

- śledzeniu najnowszego orzecznictwa w zakresie regulacji dotyczących podatku od nieruchomości,
- przeprowadzaniu okresowych przeglądów w zakresie poprawności rozliczeń podatku od nieruchomości.

W 2021 r. podatnicy powinni zwrócić szczególną uwagę na **wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 24 lutego 2021 r. (SK 39/19)**.

Po wyroku

W powołanym wyroku Trybunał Konstytucyjny ocenił po raz kolejny konstytucyjność określonego rozumienia regulacji upol zawierającej definicję gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Jest ona o tyle ważna, że bezpośrednio wpływa na stawkę podatku (budynki i grunty) lub na powstanie obowiązku podatkowego w ogóle (budowle). TK stwierdził w orzeczeniu, że art. 1a ust. 1 pkt 3 upol rozumiany w ten sposób, że o związaniu gruntu, budynku lub budowli z prowadzeniem działalności gospodarczej decyduje wyłącznie posiadanie gruntu, budynku lub budowli przez przedsiębiorcę lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jest niezgodny z konstytucją.

Chociaż sprawa zawiśla przed Trybunałem dotyczyła osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, to sentencja wyroku wprost wskazuje na to, że odnosi się on również do innych

podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Po raz kolejny Trybunał potwierdził zatem, że sam fakt posiadania gruntu, budynku lub budowli przez przedsiębiorcę nie może automatycznie przesądzać o jego związku z prowadzoną działalnością gospodarczą na potrzeby upol.

Trybunał wskazał, że przedsiębiorcy nie mogą być obciążani wyższą stawką podatku jedynie z powodu posiadania nieruchomości, które w rzeczywistości nie służą im do prowadzenia działalności gospodarczej. Brak jest przy tym precyzyjnych kryteriów – poza samym posiadaniem nieruchomości przez przedsiębiorcę – pozwalających ustalić występowanie faktycznego lub potencjalnego związku gruntu lub budynku z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Liczy się faktyczne wykorzystywanie

Sentencja wyroku zasługuje na aprobatę. Dzięki niej organy podatkowe i sądy administracyjne nie będą mogły automatycznie uznawać gruntu, budynku i budowli za związane z działalnością gospodarczą tylko z tego powodu, że znajdują się one w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą. Z wyroku wynika, że w takich sytuacjach organy te będą musiały brać pod uwagę czy omawiane przedmioty opodatkowania podatkiem od nieruchomości są lub potencjalnie mogą być faktycznie wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej.

Samo uzasadnienie wyroku pozostawia jednak wiele do ży-

ZDANIEM AUTORA

Szymon Chyra

starszy konsultant podatkowy
Andersen Tax & Legal Srokoz
i Wspólnicy sp.k.

Ustawodawca powinien doprecyzować przesłanki

Pomimo sporej wagi rozstrzygnięcia (podstawa do rozpoczęcia sporu w zakresie interpretacji ocenianej regulacji), podatnicy nadal nie mają pewności co do tego, jak należy rozumieć związek gruntu, budynku i budowli z działalnością gospodarczą na gruncie upol. Wyrok stanowi jednak potwierdzenie, że ich automatyczne kwalifikowanie do grupy przedmiotów opodatkowania związanych z działalnością gospodarczą (wyłącznie na tej podstawie, że ich posiadaczem jest przedsiębiorca lub inny podmiot prowadzący działalność gospodarczą) jest niezgodne z konstytucją.

Należy przy tym podkreślić, że oba powołane w artykule wyroki Trybunału stanowią wyraźny sygnał dla ustawodawcy, że oceniana regulacja wymaga zmian (w szczególności poprzez doprecyzowanie przesłanek pozwalających na uznanie danego przedmiotu opodatkowania za związany z działalnością gospodarczą).

Jednocześnie przedsiębiorcy oraz inne podmioty prowadzące działalność gospodarczą powinni ocenić, czy wskazany wyrok nie wpływa na ich sytuację podatkową i czy nie stanowi potencjalnej podstawy do obniżenia obciążenia fiskalnego z tytułu podatku od nieruchomości. /@

czenia. Trybunał nie zdecydował się na wskazanie chociażby przykładowych przesłanek, które powinny pozwalać na zakwalifikowanie danego gruntu, budynku czy budowli do przedmiotów opodatkowania związanych z działalnością gospodarczą według upol (w przeciwieństwie do wcześniejszego orzeczenia TK w podobnej sprawie – **wyrok z 12 grudnia 2017 r., SK 13/15**). Pojawia się przy tym zasadnicza wątpliwość, w jaki sposób odpowiedzieć na pytanie, czy dany grunt, budynek lub budowa po-

tencjalnie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej. Czym interesem będą kierowały się organy odpowiadając na to pytanie: fiskalnym czy podatnika? Pomimo tego, że uzasadnienie wyroku nie przynosi zbyt wielu praktycznych odpowiedzi, w odniesieniu do tego pytania nikt nie powinien mieć wątpliwości. /@

podstawa prawna: art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.)

KLASYFIKACJA WYROBÓW I USŁUG

Minister sprostował wyłączenie ze zwolnienia z kasy fiskalnej

Od 1 stycznia br. przepisy rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku stosowania kas rejestrujących wskazywały nieprawidłowy kod PKWiU dla usług związanych z żywnością. Pomyłka została naprawiona 9 kwietnia, z mocą od 1 stycznia.

MARCIN SZYMANKIEWICZ

Rozporządzeniem ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej z 15 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2020 r., poz. 2317) dostosowano dotychczas używaną klasyfikację wyro-

bów i usług (PKWiU) do nowej unijnej Nomenklatury scalonej (CN) w zakresie towarów oraz Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług PKWiU (2015) w zakresie usług oraz niektórych towarów. Przepi-

sy tego rozporządzenia wprowadziły m.in. zmiany w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. i rozporządzenia ministra Finansów z 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy

zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2018 r., poz. 2519 ze zm.), przy czym w zakresie usług związanych z żywnością omyłkowo wskazano „PKWiU 52.21” zamiast „PKWiU 56.21”. Z tego

względem zaistniała konieczność odpowiedniego sprostowania tych przepisów.

Dlatego 9 kwietnia 2021 r., z mocą od 1 stycznia 2021 r., weszło w życie rozporządzenie ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej z 2 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2021 r., poz. 649), które w ww. rozporządzeniu z 28 grudnia 2018 r. w § 4 w ust. 1 w pkt 2 w lit. i we wprowadzeniu do wyliczenia zastąpiło wyrazy „PKWiU 52.21” wyrazami „PKWiU 56.21”.

Jak czytamy w uzasadnieniu projektu rozporządzenia zmieniającego z 8 kwietnia 2021 r. „Projekt nie wprowadza

zmian w zakresie zwolnień z obowiązku ewidencjonowania przy zastosowaniu kas rejestrujących, jedynie stanowi sprostowanie błędnego oznaczenia PKWiU.” /@

Autor jest doradcą podatkowym

rozporządzenie ministra finansów z 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących

podstawa prawna: (Dz.U. z 2018 r., poz. 2519 ze zm.)

rozporządzenie ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej z 2 kwietnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących

podstawa prawna: (Dz.U. z 2021 r., poz. 649)

Zwolnienie przed i po nowelizacji

Stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2 lit. i rozporządzenia ministra finansów z 28 grudnia 2018 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (Dz.U. z 2018 r., poz. 2519 ze zm.), zwolnień z obowiązku ewidencjonowania, o których mowa w § 2 i § 3 tego rozporządzenia nie stosuje się w przypadku:

brzmienie do 8 kwietnia 2021 r.	brzmienie od 9 kwietnia 2021 r. (z mocą od 1 stycznia 2021 r.)
świadczenia usług związanych z żywnością (PKWiU ex 56.10, PKWiU 52.21, PKWiU 56.29, PKWiU ex 56.30), wyłącznie: - świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo, oraz - usług przygotowywania żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering).	świadczenia usług związanych z żywnością (PKWiU ex 56.10, PKWiU 56.21, PKWiU 56.29, PKWiU ex 56.30), wyłącznie: - świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo, oraz - usług przygotowywania żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering).